

Årsredovisning Närvården Västmanland

2022

Direktören har ordet

Nu sammanfattar vi ännu ett svårplanerat år som påverkats mycket av pandemin och Rysslands invasion av Ukraina. Vi hade hög sjukfrånvaro både i början samt slutet av året och sjukhälsotalen bland medarbetarna följer ofta övriga samhället. Vi har haft stort söktryck samtidigt som vi haft låg bemanning vilket påverkar både vår tillgänglighet och arbetsmiljö negativt.

För tredje året i rad uppvisar vi ett positivt ekonomiskt resultat, mycket tack vare av vaccinationsuppdraget samt all provtagning. Resultatet avsätts till det egna kapitalet vilket skapar en trygghet för framtiden.

Det är mycket som är annorlunda efter pandemin så det är svårt att jämföra statistik från tidigare år. Bara för att nämna några delar så handlar det om ökat söktryck, förändrat uppdrag, utmaningar i kompetensförsörjningen och tillfälliga statsbidrag.

Det är svårt att planera verksamheten efter stadsbidrag som ofta betalas ut i slutet av året och vi önskar att det var ett annat upplägg som möjliggjorde en mer långsiktig planering av vår verksamhet. Vi vill ge så mycket vård det går för de resurser vi har och förväntningarna från våra patienter och intressenter är stora och ibland svåra att leva upp till. Primärvårdens uppdrag och belastning påverkas av så många delar i sjukvårdssystemet som också lider av resursbrist.

Jag ser fortsatt stora utmaningar att hitta rätt kompetens vid rekrytering och vi måste därför ofta lösa bemanningen med inhyrd personal vilket påverkar kontinuitet, kompetens, kvalitet, patientsäkerhet, arbetsmiljö och ekonomi. Den utmaningen delar vi med stora delar av vårdsektorn i hela landet och tillgången på inhyrd personal är därför också begränsad.

Jag har sett en stor flexibilitet, förändringsvilja och medarbetarkraft under hela pandemin som vi måste ta tillvara och därför har vårt fokus varit arbetsmiljö, medarbetarskap och teamarbete under året.

Vi jobbar också med att hitta smartare arbetssätt så att våra personalresurser räcker till fler samt att behålla och utveckla de medarbetare vi har för att möta de utmaningar som den demografiska utvecklingen innebär.

En förutsättning framåt är att samarbetet stärks mellan våra enheter för att minska sårbarhet i bemanningen, kompetens och tillgänglighet samt att vi hittar fler ST läkare till våra vårdcentraler utanför Västerås så att vi kan säkra tillväxten av allmänspecialister och bli oberoende av inhyrd personal.

I år började vi med en egen medarbetarundersökning som vi kallar Pulsmätaren. Det är en kort enkät som gick ut tre gånger till våra medarbetare med enbart fokus på arbetsmiljö. Vi har trots en ökad belastning sett en positiv trend på enkätens svar. Pulsmätaren ger våra verksamhetschefer ett redskap att följa arbetsmiljön under året och utvärdera de arbetsmiljöåtgärder som vidtas.

Som en del av satsningen på medarbetarna så ansökte vi om återhämtningsbonus från Socialstyrelsen och beviljades 9,3 mkr som skulle användas till att en förbättrad och mer hållbar arbetsmiljö, tid för återhämtning och ett ökat välmående. Vi kallade projektet för "Breddad återhämtningsinsats 2022". Pengarna var öronmärkta och insatserna skulle ske under 2022 för att vi ska kunna rekvidrera medlen. Vi valde att förstärka med resurser på våra verksamheter samt bjöd in till inspirationsdagar för alla medarbetare inom Närvården. Där fick vi tillsammans lyssna på

föreläsare kring ämnet teamarbete och utbyta erfarenheter med varandra.

Jag känner mig mycket stolt över det arbete som gjorts av både chefer och medarbetare på våra enheter under 2022 och ser verkligen fram emot den fortsatta utvecklingen tillsammans.

Anna Sofia Jansson

Direktör Närvården Västmanland

Vi är den
regiondrivna
primärvården ...

... och vi vill ge invånarna i Region Västmanland bästa möjliga vård för de resurser vi har.

1 Närvården Hemdal	9 Närvården UllviTuna	16 Asyl och Integrationshälsan
2 Närvården Bäckby	10 Närvården Hallstahammar Kolbäck	17 Hemlösamottagning Västerås
3 Närvården Herrgårdet	11 Filialmottagning Kolbäck	18 Hemlösamottagning Köping
4 Närvården Oxbacken Skultuna	12 Närvården Norberg	
5 Filialmottagning Skultuna	13 Närvården Skinnskatteberg	
6 Närvården Viksäng Irsta	14 Närvården Sala Väsby vårdcentral	
7 Filialmottagning Irsta	15 Filialmottagning Västerfärnebo	
8 Närvården Kolsva	16 Närvården Råby	

Året i korthet

117 310

listade patienter på våra 12 vårdcentraler

415

Ca **415 anställda** medarbetare

Fler än **360 000 besök**
inklusive digitala
kontakter och
kvalificerade
telefonsamtal

Fler än **77 000 covid-19 vaccinationer**

Fler än **19 000 säsongsinfluensavaccinationer**

Fler än **435 000**
inkommande
telefonsamtal

Förvaltningsberättelse

Om verksamheten

Närvården Västmanland drivs sedan januari 2020 i intraprenadform där 12 regiondrivna vårdcentraler och fyra filialer ingår tillsammans med Asylhälsan och två hemlösamottagningar. Utöver den ordinarie verksamheten har de senaste åren även vaccinationsmottagningar drivits i Närvårdens regi. Till skillnad från övriga förvaltningar i regionen har Närvården en styrelse som utses av Regiondirektören och består av fem styrelseledamöter och tre medarbetarrepresentanter. Rapportering sker till Närvårdens styrelse, Regiondirektören och Regionstyrelsen.

Verksamheten bedrivs inom sex kommuner: Västerås, Köping, Hallstahammar, Sala, Skinnskatteberg och Norberg. Det som är specifikt för Närvården är att vi utifrån ett tillgänglighetsperspektiv även har i uppdrag att bedriva små vårdcentraler med få listade patienter som är belägna i kommuner långt från Västerås. Det är en utmaning för oss att balansera det viktiga ansvaret för en jämlik vård med en god och hållbar ekonomi.

Närvårdens verksamhet styrs av det ägardirektiv som är antaget av Regiondirektören. Av det framgår att uppdragets omfattning och innehåll regleras av primärvårdsprogrammet. Drygt 42% av länets invånare är listade vid en regiondriven vårdcentral och vi har ansvaret för dessa invånare dygnet runt alla veckans dagar. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värde.

Befolkningen i länet har ökat under 2022 vilket även antalet listade på Närvårdens vårdcentraler gjort, marknadsandelen om drygt 42% kvarstår och motsvarar vid årets utgång ca 117 300 listade. Söktrycket har fortsatt varit högt inom primärvården och antalet besök var

något fler än föregående år, vi ser även tecken på att patienter i större utsträckning efterfrågar fysiska besök istället för digitala besök när smittspridningen är lägre än tidigare år. Antalet inkommande samtal ökade kraftigt mellan 2020-2021 och under 2022 har det varit fortsatt stora volymer av samtal vilket kräver mycket resurser för att möta upp. Däremot har vaccinationer och provtagning avseende Covid varit betydligt lägre under 2022 jämfört med föregående år vilket förklaras av pandemiläget och de rekommendationer som gått ut kopplat till detta. De lägre volymerna av vaccinationer och provtagning är den huvudsakliga orsaken till att det utförts färre arbetade timmar under 2022 jämför med 2021, även om andra faktorer så som vakanser till följd av svårigheter att rekrytera även påverkar.

Patientsäkerhet

Verksamhetsdialoger sker årligen av Vårdval med varje vårdcentral utifrån målen och uppdraget från primärvårdsprogrammet.

Varje patientsäkerhetsteam har årligen en patientsäkerhetsdialog tillsammans med centrala patientsäkerhetsteamet inom Region Västmanland. Syftet med patientsäkerhetsdialogen är att stötta verksamheterna i ett strukturerat och systematiskt patientsäkerhetsarbete baserat på Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659).

I sammanställningen av årets patientdialoger i Närvården identifierades följande riskområden att jobba vidare med:

- Sekretess och informationssäkerhet
- Tillgänglighetskrav och undanträngningseffekter
- Ökande krav från specialistvården, organisatoriska mellanrum och bristande samverkan

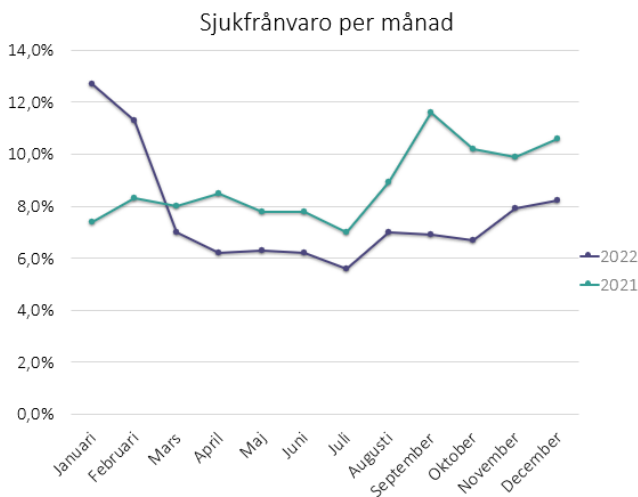
- Läkemedelsinformationen
- Vårdsamordning och utskrivningsprocessen
- Kompetensförsörjningen
- Nätläkarsjukvården

Utvecklingsarbeten som genomförts under 2022:

- övergripande introduktion till nyanställda inom Närvården med fokus på bemötande, sekretess och patientsäkerhet
- införande taligenkänning för att minska diktatlistor
- gemensamma rutiner för bokningsriktlinjer samt bevakningsrutiner för läkare, distriktssköterskor och fysioterapeuter
- förstärkt bemanning med hjälp av Socialstyrelsens återhämtningsbonus
- föreläsningar för alla medarbetare kring teamarbete, kommunikation och självledarskap

Medarbetare och arbetsmiljö

I början av året låg sjukfrånvaron på närmare 13% och har sedan succesivt sjunkit under året, dock med en viss ökning i november och december. Den totala sjukfrånvaron för 2022 var 7,7 %, den längre sjukfrånvaron har legat relativt konstant medan sjukdagar i intervallet 91-365 dagar har minskat från strax över 2% till knappt 1,7%.

Personalomsättningen uppgick till knappt 14 % varav extern avgång utgjorde 11,9 % och övrig del tjänst inom annan förvaltning. Utöver detta hade vi pensionsavgångar på drygt 2 %. Denna personalomsättning ligger i nivå med föregående år.

För att få bättre översyn på våra medarbetares arbetsmiljö har vi vid tre tillfällen under året genomfört Pulsmätningar som visar på en positiv trend för varje mätning gällande de områden vi mäter: helhetsbedömning över hur nöjda medarbetare är med arbetssituationen, arbetsmiljö och arbetsbelastning, stress i arbete samt hälsotillstånd. Något vi till viss del kopplar till flertalet personalsociala aktiviteter vi genomfört under året. Vi har även gjort riktade insatser för våra enhetschefer såsom utbildning i feedback, svåra samtal, rehabilitering och konfliktkunskap.Handledning har vi för både verksamhets- och enhetschefer.

Andel kostnad för inhyrd personal av den totala personalkostnaden ligger på 16,5% under året, att jämföra med de budgeterade 12,4%. Merparten av Närvårdens kostnader för inhyrd personal är knutna till inhyrda läkare men vi har också behov av inhyrda sjuksköterskor, BVC-sköterskor och barnmorskor.

Vi ser en ökning gällande inhyrning av sjuksköterskor vilket beror på vår sårbara grundbemanning på flera enheter. Vi ser att vi inte klarar vårt uppdrag utan att ersätta även i de luckor som kan uppstå under rekryteringsprocessen. Tidigare kunde vi lösa bemanningen med timanställningar och vikariat men dessa kandidater har vi idag svårt att finna och då behöver vi hyra in.

Resultat

Resultatet för året uppgår till +14,3 mnkr vilket är 12,6 mnkr högre än resultatkravet för 2022. Den positiva differensen beror främst på ökade intäkter till följd av vaccinationer och provtagningar kopplat till pandemin samt statsbidrag under slutet av året.

Intäkterna från verksamhet kopplat till pandemin uppgår till strax under 25 mnkr medan kostnaderna uppgår till ca 15 mnkr vilket ger en nettoeffekt på ca 10 mnkr. Den ordinarie verksamheten har dock påverkats negativt då det delvis är ordinarie personal från vårdcentralerna som arbetat med vaccinationer.

Personalkostnaderna ökade med 1,4% under 2022 och utgör drygt 64% av den totala kostnadsmassan, den låga kostnadsutvecklingen beror bland annat på förre utförda timmar jämfört med föregående år. Bemanningsläget har varit fortsatt utmanande med svårigheter att rekrytera personal vilket

inneburit att behovet av externt inhyrd personal varit högre än planerat, kostnaderna för inhyrd personal ökade med 3,5% under året. Exklusive personal som arbetat med vaccinationer och provtagningar har personalkostnaderna ökat med 3,4%.

Material och verksamhetskostnader har ökat med 5,5% jämfört med föregående år vilket främst beror på prisuppräknings till följd av hög inflation. Dock ser vi större kostnadsökningar för läkemedel och röntgentjänster.

Under året beviljades statsbidraget "Återhämningssbonus" till en summa om 9,3 mnkr varav 7,4 mnkr nyttjades. Dessa medel nyttjades huvudsakligen till inspirationsdagar för samtliga medarbetare inom Närvården och till förstärkt bemanning i form av inhyrd personal. Aktiviteterna genomfördes för att skapa bättre förutsättningar för återhämtning för medarbetarna.

Under året har investeringar till en summa om 3,5 mnkr genomförts varav 3,1 mnkr avser investeringar i samband med flytt av Sala Väsby vårdcentral till nya lokaler.

Årets resultat återförs till det egna kapitalet som efter 2022 uppgår till 95,9 mnkr.

Framtida utveckling

För oss inom Närvården är den mest kritiska frågan kompetensförsörjningen. Med den demografiska utvecklingen i landet så kommer det vara en utmaning att hitta rätt kompetens och vi måste därför jobba med att utveckla och behålla våra medarbetare. Utmaningarna jag ser framåt är återväxten av allmänspecialister på våra vårdcentraler utanför Västerås eftersom tillgången på ST läkare är ojämnt fördelade i länet och samtidigt är tillgången på hyrläkare efter pandemin låg. Men vi ser också att andra kompetenser som distriktsköterska börjar bli bristyrken och vi får färre ansökningar vid rekryteringar. Vi måste också hitta smartare arbetssätt där vi kan hjälpa fler med de resurser vi har.

Enligt statistiken så har en för låg andel av våra patienter fått en medicinsk bedömning inom 3 dagar som är ett nationellt mått på tillgänglighet. Stort fokus måste vara att öka tillgängligheten för våra patienter och vi behöver fokusera på flera vägar in till vårdcentralen.

Under 2023 kommer ett nytt primärvårdprogram tas fram vilket kommer påverka vårt uppdrag och våra förutsättningar.

Flerårsöversikt

	2022	2021	2020
Antal listade, tusental	117,3	116,6	115,9
Marknadsandel, %	42,1%	42,1%	42,1%
Omsättning, tkr	578,7	585,6	559,5
Resultat (efter fin. poster), tkr	14,3	36,6	28,0
Eget kapital, tkr	95,9	81,6	45,0
Utförda timmar (inkl inhyrd personal), tusental	656	670	671
Antal inkommande samtal	435 178	433 304	368 913
Antal besök	364 163	361 416	349 466
Antal vaccinationer Covid-19	77 369	161 991	-
Antal provtagningar Covid-19	5 795	10 298	-

Resultaträkning

Tkr	2022	2021
Produktionsintäkter	98 933	92 472
Ersättningar per listad Vårdval	353 528	344 389
Regionersättning	1 554	1 330
Övriga intäkter	124 703	147 360
Summa Intäkter	578 717	585 551
Lönekostnader	-208 468	-204 942
Sociala avgifter	-89 728	-90 539
Inhyrd personal	-59 624	-57 613
Övriga personalkostnader	-4 035	-3 872
Summa Personalkostnader	-361 855	-356 967
Köpt vård	-22 790	-21 752
Labbkostnader	-38 118	-38 028
Läkemedel	-35 618	-32 710
Sjukvårds-/medicinskt material	-7 097	-7 004
Övriga kostnader i kkl 5	-34 834	-30 955
Summa Material, varor och tjänster	-138 458	-130 450
Lokalkostnader	-30 123	-29 796
Avskrivningar	-1 654	-1 752
Övriga kostnader i kkl 6+7	-32 239	-29 872
Summa Övriga verksamhetskostnader	-64 016	-61 420
Finansiella kostnader	-56	-68
Summa Finansiella kostnader	-56	-68
Summa kostnader	-564 386	-548 905
Resultat	14 332	36 647

Exkl Återhämtningsbonus

Styrkort Intraprenad 2022 - 2025

Perspektiv	Målsättning	Styrtal	Rapporterings- frekvens	Utfall			Mål				
				2020	2021	2022	2022	2023	2024	2025	
 Verksamhet/ process	Vi har en hög tillgänglighet	1.	Vi uppnår planerad produktion	Månad	80 %	81 %	94 %	98 %	98 %	100 %	100 %
		2.	Antalet digitala vårdmöten (kontakter via videolänk) ökar	Månad	1 747	3 609	1 866	3 000	3 000	6 000	7 500
	Vi har en hög kvalitet	3.	Samtliga verksamheter följer upp förskrivningen av beroendeframkallande läkemedel	Månad	-	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
 Kund/ invånare	Vi har en hög tillgänglighet	4.	Vi har en hög telefontillgänglighet	Månad	86 %	80 %	85 %	95 %	95 %	95 %	95 %
		5.	Patienten får medicinsk bedömning inom 3 dagar	Månad	84 %	75 %	77 %	85 %	90 %	95 %	95 %
	Vi ger ett professionellt bemötande	6.	Patienter som svarar på patientenkäten känner sig bemötta med respekt	Vartannat år	-	-	–	85 %	85 %	85 %	85 %
	Vi har en hög kvalitet	7.	Andel diabetespatienter typ 2 med HbA1c >70 mmol	Tertial	9 %	9 %	8 %	< 10%	< 10%	< 10%	< 10%
		8.	Totalt antal antibiotikarecept som förskrivs per 1 000 listade patienter	Tertial	174	125	138	< 180	< 180	< 180	< 180
		9.	Andel patienter 30-80 år med diagnosen hypertoni med blodtryck lägre än 140/90 vid senaste mätning	Tertial	55 %	64 %	46 %	> 60 %	> 60 %	> 60 %	> 60 %
		10.	Andel listade patienter med diagnos hjärtsvikt som förskrivits RAAS-blockad senaste 18 månaderna	Tertial	69 %	67 %	80 %	> 80 %	> 80 %	> 80 %	> 80 %
 Medarbetare	Vi har en sund arbetsplats	11.	Vi har en låg sjukfrånvaro	Månad	7,8 %	8,9 %	7,7 %	< 6 %	< 6 %	< 6 %	< 6 %
		12.	Vi har en låg personalomsättning (andel som lämnar Intraprenaden för en annan anställning)	Tertial	8,7 %	13,4 %	14,0 %	< 7,5 %	< 7,5 %	< 7,5 %	< 7,5 %
 Ekonomi	Vi har ekonomi i balans	13.	Avkastning (% av omsättningen)	Månad	5 %	6 %	2,5 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %	0,3 %
		14.	Bruttomarginal	Månad	38 %	39 %	37,1 %	36,4 %	36,6 %	37,5 %	38,5 %
	Vi är effektiva	15.	Produktionsintäkt kr/ arbetad timme	Månad	125 kr	126 kr	123 kr	135 kr	140 kr	145 kr	150 kr
	Vi arbetar mot att bli oberoende av hyrpersonal	16.	Andel kostnad för inhyrd personal av total personalkostnad	Månad	16 %	16 %	16,5 %	13 %	13 %	10 %	10 %

Denna rapport kommer att förläggas årsstämman 2023-03-15 för fastställelse.

Västerås _____

Claes Stenlander – ordförande

Styrelseordförande

VD Folktandvården Västmanland AB

Fredrik Holst

Styrelseledamot

Sektionschef ekonomisk analys SKR

Lena Olsson

Styrelseledamot

F.d. Chef inom hälso- och sjukvården,

f.d. VD i privat företag

Anna Sofia Jansson

Direktör för Närvården

Västmanland

Anna Sofia Jansson
AnnKatrín Bark
Fredrik Ahlnäs